

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 16. april 2007

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

KMM/ J.nr. 2006-1317

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 28. februar 2007 følger hermed socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. S 118 (SOU Alm. del).

Spørgsmål nr. S 118:

”Hvad har henholdsvis vil de samlede offentlige serviceudgifter været/være dels til sårbare børn og unge, dels til voksenhandicappede og udsatte grupper, i hvert af årene 1992-2007 - opgjort i 2007-pris- og lønniveau, og hvad er ministerens kommentar til udviklingen?”

Svar:

Det er ikke muligt at angive en sammenlignelig opgørelse af udgifterne til de ønskede grupper over en periode fra 1992-2007. Igennem perioden har der været en række ændringer i regnskabspraksis. Disse ændringer medfører typisk, at udgifterne opgøres forskelligt. I sådanne skæringsår vil udgiftsændringen ikke skyldes en ændring i prioriteringen af ressourcerne, men blot være udtryk for, at udgifterne konteringsmæssigt flyttes fra et socialområde til et andet. Derudover kan der være egentlige databrud, der indebærer, at tal efter bestemte år rent faktisk ikke er sammenlignelige med tidligere år.

Endelig vil der i besvarelsen blive sondret skarpt mellem de år, der er regnskabstal for, og de år, der er budgettal for.

For den ønskede periode har følgende elementer medført en ændring i konteringspraksis

- Fra 2000 blev det muligt at kontere udgifter til botilbud til sindslidende under udgifter til socialt udsatte voksne. Udgifterne kunne tidligere ikke adskilles fra udgifterne til handicappede. Den nye konteringspraksis medfører et fald i udgifterne til handicappede, men en tilsvarende stigning i udgifterne til udsatte voksne fra 2000 og frem.
- Fra 2002 udskilles udgifter til særlige dag- og klubtilbud til handicappede børn og unge fra de almindelige dag- og klubtilbud. De indregnes herefter i udgifterne til udsatte børn og unge, hvilket påvirker niveauet i udgifterne fra 2002 og efterfølgende år.
- Fra 2002 udskilles ligeledes udgifter til støtte- og kontaktpersonordningen for sindslidende fra de samlede udgifter til disse ordninger. Udgifterne vedr. sindslidende konteres herefter i udgifterne til udsatte voksne, mens resten af udgifterne fortsat konteres som udgifter til handicappede.
- Den metode, der er brugt til at indregne udgifter vedrørende ”Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede” og ”Plejehjem og beskyttede boliger” i de anførte udgifter til handicappede varierer over tid.
  - For perioden 1992-1994 indgår udgifterne til disse formål ikke, hvorfor niveauet for udgifterne i disse år alt andet lige er lavere end i de efterfølgende år.
  - I perioden 1995-2001 indgår udgifterne med en andel svarende til det dobbelte af amternes udgifter til de to områder.
  - Fra 2002 henføres en skønnet andel af udgifterne til de to områder til handicapudgifterne.
- Fra 2007 gennemførtes kommunalreformen, hvilket bevirker, at budget 2006 bliver et beregnet tal, der ikke er sammenligneligt med tidligere tal for udgifter i budgetår.

Det skal desuden bemærkes, at satspuljemidler, der er tilført de pågældende områder, og som ikke er ydet over bloktilskuddet, ikke afspejler sig i de kommunale nettodriftsudgifter i regnskaberne.

De samlede offentlige udgifter, regnskab 1992-2005

Som nævnt medfører en række ændringer i konteringspraksis og opgørelsesmetode, at det ikke er muligt at sammenligne udgifterne for hele perioden.

I tabel 2 i bilag 1 er der med de givne forbehold angivet de opgjorte regnskabsmæssige udgifter for henholdsvis socialt udsatte voksne, handicappede og udsatte børn og unge.

Socialt udsatte voksne

I perioden 1992 til 1999 steg udgifterne til området for socialt udsatte voksne fra 889 mio.kr. til 1.432 mio.kr., svarende til en gennemsnitlig årlig stigning på 7 pct.

I årene 2000 til 2005 henføres udgifter til botilbud til sindslidende under udgifter til socialt udsatte voksne og ikke under udgifter til handicappede som tidligere. Og fra 2002 til 2005 henføres udgifter til støtte- og kontaktpersonordningen for sindslidende under udgifter til socialt udsatte voksne. Også i denne periode stiger udgifterne. Fra 2002 til 2005 steg udgifterne fra 3.105 mio.kr. til 3.581 mio.kr., svarende til en gennemsnitlig årlig stigning på 4,9 pct.

Ses der bort fra udgifterne til botilbud og støtte- og kontaktpersonordningen til sindslidende er der for hvert år i perioden 1992-2005 ligeledes en udgiftsstigning.

Handicappede

Udgifterne til handicappede er præget af mange databrud. I perioden 1992 til 1994 er udgifterne steget fra 9.417 mio.kr. til 9.923 mio.kr. eller gennemsnitligt med 2,7 pct. årligt. I den efterfølgende periode fra 1995 til 1999 stiger udgifterne fra 12.699 mio.kr. til 16.869 mio.kr., hvilket svarer til en årlig gennemsnitlig vækst på 7,4 pct.

Fra 2000 konteres udgifterne til botilbud til sindslidende under udgifter til socialt udsatte voksne. Derfor falder niveauet for udgifterne fra 1999 til 2000. Ses der bort fra denne ændring i regnskabspraksis, fortsætter stigningstakten fra tidligere år fra 2000 til 2001.

Fra 2002 ændres som følge af grundtakstfinansieringen beregningen af, hvordan andelen af udgifterne til "Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede" og "Plejhjem og beskyttede boliger" indregnes i handicapudgifterne. Niveauet for udgifterne før 2002 kan derfor ikke sammenlignes med niveauet for udgifterne i den efterfølgende periode.

I perioden 2002 til 2005 stiger udgifterne til handicappede fra 18.554 mio.kr. til 19.659 mio.kr., svarende til en gennemsnitlig årlig stigning på ca. 2 pct.

Udviklingen fra 2002 og frem skal ses på baggrund af, at der med lov nr. 489 af 7. juni 2001 (Lov om ændring af lov om social service og lov om hjemmesygeplejerskeordninger – indførelse af en grundtakstmodel for visse sociale serviceydelse i stedet for delt finansiering) indførtes grundtakstfinansiering fra 2002 og frem. Indførelsen af grundtakstfinansieringen havde blandt andet til formål at bremse den udgiftsvækst, der havde været siden begyndelsen af 1990'erne på området for delt finansiering. Grundtakstfinansieringen udbedrede en del af de ulemper, der var ved den delte finansiering i form af

svækket udgiftsstyring og skæv prioritering i forhold til andre områder, fx sygehussektoren, ældreområdet og folkeskolen. Med den ændrede finansiering blev der således skabt bedre sammenhæng mellem ansvaret for at yde den rigtige hjælp og finansieringen af ydelsen.

Udsatte børn og unge

For området for udsatte børn og unge har der kun været ubetydelige ændringer i regnskabspraksis. Det er fra 2002, hvor grundtakstfinansieringen blev indført.

Udgifterne til udsatte børn og unge har været støt stigende over perioden. Således er udgifterne steget fra 6.354 mio.kr. i 1992 til 10.117 mio.kr. i 2001 svarende til en gennemsnitlig årlig stigning på 5,3 pct.. Specielt i årene 1997-2001 steg udgifterne betydeligt. I disse var den gennemsnitlige årlige vækst på 7,9 pct.

Udviklingen siden 2002 skal ses i lyset af indførelse af finansieringsreformen på det sociale område, jf. ovenfor.

3. De kommunale budgetter 2006 og 2007

Med kommunalreformen overtager kommunerne det fulde finansieringsansvar på socialområdet. Med reformen forventes kommunerne at få merudgifter på godt 8,2 mia.kr. på det sociale område. Heraf kan ca. 6,4 mia. kr. henføres til voksenhandicappede og udsatte grupper og 1,8 mia.kr. til udsatte børn og unge.

For at kunne sammenligne de kommunale budgetter for 2006 med budgetterne for 2007 er budget 2006 korrigeret for følgende:

- Den kompensation, som kommunerne opnåede i forbindelse med den økonomiske aftale om kommunalreformen på det sociale område, er medtaget for budget 2006.
- 424 mio.kr., som regeringen og KL i september 2007 blev enige om, idet den skønnede vækst var højere end forudsat ved kompensationen for opgaveoverflytningen i forbindelse med kommunalreformen.
- En korrektion som følge af overgangen til omkostningsbaserede takster.

Ud over at det generelt ikke er meningsfyldt at sammenligne regnskabstal fra tidligere år med budgettal for efterfølgende år, medfører ovenstående korrektioner, der er foretaget for at muliggøre en sammenligning med budget 2007, at det i særlig grad ikke er muligt at sammenligne udgiftsniveauet i 2006 (og 2007) med de tidligere angivne udgifter for regnskab 1992-2005. Det skal desuden bemærkes, at de tidligere angivne regnskabsudgifter vedrører de

samlede offentlige nettodriftsudgifter (jf. tabel 2), hvorimod de nedenfor angivne udgifter kun vedrører de kommunale nettodriftsudgifter (jf. tabel 1).

De kommunale budgetter på henholdsvis området for udsatte børn og unge og voksenområdet (voksne handicappede og udsatte voksne) viser et reelt fald på ca. 360 mio.kr. og på ca. 125 mio.kr.

Tabel 1. Kommunale budgetter på området for udsatte børn og unge samt voksne handicappede og socialt udsatte voksne i mio.kr. (PL-2007)

	Budget	
	2006 ¹	2007
Udsatte børn og unge	11.003	10.642
Vækst ift. året før	-	-361
Vækst ift. året før (pct.)	-	-3,3
Voksne handicappede og socialt udsatte	22.213	22.087
Vækst ift. året før	-	-126
Vækst ift. året før (pct.)	-	-0,6

1) Tallene for 2006 er kommunernes reviderede budgettal korrigeret for DUT-aftale og tillægsaftale på socialområdet samt overgangen til omkostningsbestemte takster.

I forlængelse af tallene for budget 2007 skal der peges på følgende forhold:

- KL peger på, at kommunerne, som en konsekvens af budgetusikkerhed på det sociale område, har konteret en række udgifter til socialområdet under fællesudgifter og administration m.v. i den kommunale kontoplan (hovedkonto 6). Disse skal dække uforudsete sociale udgifter.
- Opgørelsen over kommunernes refusionsanmeldelser tyder endvidere på, at kommunerne forventer højere refusionsindtægter end forudsat. I så fald kan det være endnu en forklaring på realvækstfaldet i nettodriftsudgifterne.

Eva Kjer Hansen

/ Birgitte Olesen

Bilag 1

Tabel 2: Samlede offentlige nettodriftsudgifter til handicappede og udsatte børn og voksne (mio.kr. 2007 PL)

	1992	1993	1994 ³	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹	2001	2002 ^{2,3}	2003	2004	2005
Socialt udsatte voksne	889	914	938	922	1.099	1.311	1.414	1.432	2.826	2.941	3.105	3.397	3.542	3.581
- heraf udgifter til botilbud til sindslidende	-	-	-	-	-	-	-	-	1.332	1.411	1.563	1.667	1.736	1.728
- heraf udgifter til støtte-/kontaktpersonordning for sindslidende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	146	149	155	171
Handicappede ^{2,3}	9.417	9.835	9.923	12.699	13.777	14.415	15.376	16.869	16.255	17.443	18.554	18.666	19.020	19.659
Udgifter til udsatte voksne og handicappede	10.306	10.749	10.861	13.621	14.876	15.726	16.790	18.301	19.081	20.384	21.659	22.063	22.562	23.240
Udgifter til udsatte børn og unge ²	6.354	6.454	6.678	6.718	7.059	7.472	8.094	8.647	9.086	10.117	11.368	11.369	11.388	11.589
Udgifter i alt	16.660	17.203	17.539	20.339	21.935	23.198	24.884	26.948	28.167	30.501	33.027	33.432	33.950	34.829

Kilde: Kommunale regnskaber, Danmarks Statistik.

¹ Fra 2000 konteres udgifter til botilbud til sindslidende under udgifter til socialt udsatte voksne og ikke handicappede som tidligere. Før 2000 kan udgifterne ikke udskilles særskilt.

² Fra 2002 udskilles udgifter til særlige dag- og klubtilbud til handicappede børn og unge fra de almindelige dag- og klubtilbud. De indregnes herefter i udgifterne til udsatte børn og unge.

Fra 2002 udskilles ligeledes udgifter til støtte-/kontaktpersonordning for sindslidende fra de samlede udgifter til disse ordninger. Udgifterne vedr. sindslidende konteres herefter i udgifterne til udsatte voksne, mens resten af udgifterne fortsat konteres som udgifter til handicappede.

³ For perioden 1992-1994 indgår udgifter vedrørende "Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede" og "Plejehjem og beskyttede boliger" til under 67 årige ikke i opgørelsen. I perioden 1995-2001, hvor der var delt finansiering mellem amter og kommuner til udgifter til personer under 67 år, indgår udgifter med en andel svarende til det dobbelte af amtens udgifter til de to områder. Fra 2002 henføres en skønnet andel af udgifterne til de to områder til handicapudgifterne.